

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Crèdits	1,68 de presencials (42 hores) 4,32 de no presencials (108 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Elisabeth Ripoll Gil elisabeth.ripoll@uib.es	09:30	11:30	Dimecres	13/09/2017	14/02/2018	AC09 - planta baixa Edifici Ramon Llull

Contextualització

L'assignatura Ciències socials i la seva didàctica II (Història) ha estat assignada al Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la UIB, i es complementa amb l'assignatura Ciències Socials i la seva didàctica I (Geografia) del Grau en Educació Primària de la UIB.

La selecció dels continguts, la bibliografia i recursos didàctics i les activitats d'ensenyament-aprenentatge previstes tenen com a objectiu dotar a l'alumnat d'aquest grau dels referents científics actuals sobre la història universal, d'Espanya i de les Balears i les eines didàctiques més directament aplicables a l'Educació Primària.

L'objectiu és formar els estudiants del Grau en Educació Primària per tal que puguin transmetre al futur alumnat de primària visions globals, crítiques i contrastades del món actual i de la seva evolució. Conèixer i analitzar les principals etapes històriques i els seus fenòmens culturals, socials, polítics i econòmics són fonamentals per comprendre la realitat actual.

L'assignatura s'articularà en tres grans blocs temàtics: una introducció general als aspectes teòrics i metodològics de la ciència històrica; una anàlisi de les especificitats de la pràctica didàctica de l'ensenyament històric a l'educació primària i un repàs per les grans línies de la història universal, d'Espanya i de les Balears. Les qüestions disciplinars i didàctiques seran combinades, en qualsevol cas, al llarg de tot el programa del curs.

Requisits

Recomanables

Tot i que no existeix cap requisit normatiu previ per a cursar l'assignatura, es recomanen coneixements bàsics de geografia, història i art de les Illes Balears, de l'Estat espanyol, d'Europa i del món. Així mateix, és

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

recomanable conèixer biblioteques, centres de documentació, dominar la navegació per Internet i la recerca de fonts científiques i didàctiques a la xarxa. També es recomanable tenir capacitat per treballar en grup; tenir una bona comprensió lectora, bona expressió escrita i oral i capacitat d'anàlisi, relació i síntesi. La correcció ortogràfica i gramatical es considera fonamental pel desenvolupament i avaluació de l'assignatura.

Competències

En aquesta assignatura es treballen les competències bàsiques, les competències didàctico-disciplinars o específiques i les competències pràctiques definides en el pla d'estudis del Grau d'Educació Primària següents:

Específiques

- * CE2. Conèixer el currículum escolar de les ciències socials. CE4. Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en l'alumnat. CE5. Fomentar l'educació democràtica de la ciutadania i la pràctica del pensament social crític. CE9. Comprendre les categories temporals del procés històric, les seves representacions en cicles i etapes. CE11. Aprendre a utilitzar el vocabulari específic –geogràfic, històric i artístic– adequat i els contextos en els quals resulta pertinent utilitzar-lo. CE14. Conèixer els continguts dels principals eixos temàtics de les ciències socials en educació primària. CE15. Relacionar la pluralitat social, artística i cultural actual com a resultat de l'evolució històrica esdevinguda sobre bases geogràfiques i territorials molt contrastades. CE19. Reconèixer el valor didàctic de l'entorn com a mitjà per estimular la curiositat de l'alumnat de primària i adquirir les habilitats necessàries per desenvolupar-los l'exploració i la reflexió sobre fenòmens que ocorren al seu voltant, i per despertar-los l'interès pel coneixement de l'entorn geogràfic i social immediat..

Genèriques

- * CB1. Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la seva gestió. CB2. Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i les habilitats socials necessàries per fomentar un clima d'aula que faciliti l'aprenentatge i la convivència. CB5. Participar en l'activitat docent i aprendre a saber fer, actuant i reflexionant des de la pràctica. CB6. Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació que es puguin establir en un centre. CB8. Conèixer formes de col·laboració amb els diferents sectors de la comunitat educativa i de l'entorn social..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de la matèria es distribueixen en dos tipus principals: continguts disciplinars i continguts didàctics.

Continguts temàtics

1. Teoria i Metodologia de la Història
2. Didàctica de les Ciències Socials - Història per a l'Educació Primària

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

3. Fonaments d'Història Universal, d'Espanya i de les Balears

Metodologia docent

La metodologia combinarà les classes teòriques (treball presencial) i el treball autònom (no presencial), amb recolzament de materials específics a través d'UIBdigital, sessions pràctiques, proves de nivell i treball escrit. S'articularen grups grans i grups mitjans, a més de les tutories individualitzades (al manco de caràcter obligatori).

A la plataforma de l'assignatura a UIBdigital es trobarà una selecció de continguts, i es publicaran de manera progressiva materials i orientacions específiques, en funció del treball presencial i no presencial.

Els alumnes disposaran d'un cronograma específic amb el pla de treball de l'assignatura a l'inici del curs.

Volum de treball

Distribució de les tasques

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	F.- Obtenció dels coneixements teòrics del temari. M.- Classes magistrals i/o expositives. Seguiment per part de l'alumnat i torns de preguntes.	30
Classes pràctiques	Pràctiques, seminaris, tallers (inclou sortida a l'exterior)	Grup mitjà (M)	F.- Obtenció i aplicació dels coneixements teòrics i pràctics. M.- Anàlisi i avaluació de materials didàctics adients.	12

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Tasca individual: pràctiques, lectures, propostes didàctiques	Profunditzar en una sèrie de línies temàtiques fonamentals per a l'assignatura mitjançant la lectura d'articles científics i la reflexió didàctica corresponent.	54
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball de recerca	F.- Aplicació dels aprenentatges teòrico-pràctics del temari per a la preparació de la proposta de procés d'ensenyament-aprenentatge.	54

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
		M.- Elaboració d'un treball en grup.	

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Cal especificar que alguna de les activitats didàctiques es durà a terme a l'exterior del campus universitari. Està prevista la visita a espais relacionats amb la Història de les Illes Balears i que disposen de departaments de didàctica.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació serà contínua, i tendent a la obtenció de les competències.

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	F.- Obtenció dels coneixements teòrics del temari. M.- Classes magistrals i/o expositives. Seguiment per part de l'alumnat i torns de preguntes.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició.

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Pràctiques, seminaris, tallers (inclou sortida a l'exterior)

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	F.- Obtenció i aplicació dels coneixements teòrics i pràctics. M.- Anàlisi i avaluació de materials didàctics adients.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició. Avaluació continuada de la obtenció del nivell pràctic dels continguts.

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Tasca individual: pràctiques, lectures, propostes didàctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Profunditzar en una sèrie de línies temàtiques fonamentals per a l'assignatura mitjançant la lectura d'articles científics i la reflexió didàctica corresponent.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició. Capacitat d'innovació didàctica.

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Treball de recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	F.- Aplicació dels aprenentatges teòrico-pràctics del temari per a la preparació de la proposta de procés d'ensenyament-aprenentatge. M.- Elaboració d'un treball en grup.
Criteris d'avaluació	Solidesa dels continguts, capacitat analítica, de comprensió i exposició. Capacitat d'innovació didàctica. Consulta sistemàtica dels continguts de l'assignatura en el currículum d'Educació Primària.

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 35% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

El criteri de selecció de la Bibliografia inicial (en qualsevol suport) i dels altres recursos és el d'afavorir l'aprenentatge teòric i pràctic dels continguts científics i didàctics d'Història directament útils, aplicables i adients per a l'Educació Primària, amb l'objectiu d'obtenir-ne els resultats d'aprenentatge relacionats amb les competències.

Bibliografia bàsica

- * AA.DD. (2010-): *Balears abans i ara, diversos volums*, Institut d'Estudis Baleàrics, Palma.
- * AA.DD. (2013): *Atlas. Illes Balears, Espanya i el món*, Ed. Vicens Vives, Barcelona.
- * ALONSO ARENAL, Sara (2010): *Didáctica de las Ciencias Sociales para la Educación Primaria*, Pirámide - Grupo Anaya, España.
- * CALAF, Roser (1994): *Didáctica de las ciencias sociales. Didáctica de la historia*, Ed. Oikos-Tau, Barcelona.
- * CASASNOVAS, Miquel Àngel (2007): *Història de les Illes Balears*, Ed. Moll, Palma.
- * COOPER, Hilary (2002): *Didáctica de la historia en la educación infantil y primaria*, Morata, Madrid.
- * DUBY, Georges (2007): *Atlas histórico mundial*, Larousse, Barcelona.
- * DOMÍNGUEZ GARRIDO, María Concepción (coord.) (2004): *Didáctica de las ciencias sociales para primaria*, Pearson Educación, España.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR, Fernando (2012): *Atlas de Historia de España*, Planeta, Barcelona.
- * FELIU TORRUELLA, María (2011): "Metodologías de enseñanza y aprendizaje del arte en la Educación Primaria", *Didáctica de las ciencias experimentales y sociales*, Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials, n. 25, Universitat de València, València, pp. 85-102.
- * FORN SALVÀ, Francesc (2010): *El laboratori d'història. La pràctica en la comprensió del passat*, Ed. Horsori, Barcelona.
- * GARCÍA PÍRIZ, Manuel (dir.) (2006): *Historia del Arte Universal*, Planeta, Barcelona.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Bibliografia complementària

- * AA.DD. (1989-): *Gran Enciclopèdia de Mallorca*, Ed. Promomallorca, Palma.
- * AA.DD. (1994): *Els barris de Palma*, Ed. Promomallorca, Palma.
- * AA.DD. (1995): *Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera*. Ed. Consell Insular d'Eivissa i Formentera, Eivissa.
- * AA.DD. (1999): *Guia dels pobles de Mallorca*, Ed. Hora Nova, Palma.
- * AA.DD. (2002): *Turisme i societat a les Illes Balears*, 2 vol., Ed. Grup Serra-Conselleria de Turisme del Govern de les Illes Balears, Palma.
- * AA.DD. (2004): "Recursos de Internet para la enseñanza de la historia", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 41, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.DD. (2005): "Nuevos enfoques de la educación cívica y de la educación política", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 44, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.DD. (2005): *Balears portes obertes*, Ed. Lunwerg, Barcelona.
- * AA.DD. (2008): "La enseñanza de una ciencia social: la economía", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 58, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.VV. (2002): *Las ciencias sociales: concepciones y procedimientos*, Ed. Graó, Barcelona.
- * AA.VV. (2006): *Història de les Illes Balears en còmic*, Ed. Sa Nostra, Palma.
- * AA.VV. (2009): *Mi primera historia de España ilustrada*, RBA, Barcelona.
- * ANDREU VIVES, Joan; SERRA BUSQUETS, Sebastià (coords.) (2007): *Les fires, els mercats i les festes populars dels nostres pobles*, Ed. Consell de Mallorca, Palma.
- * ÁVILA, Rosa M^o; CRUZ, Alcázar; Díez, M^o Consuelo (2008) (eds.): *Didáctica de las Ciencias Sociales, Currículo Escolar y Formación del Profesorado. La didáctica de las Ciencias Sociales en los nuevos planes de estudio*, Universidad de Jaén, Universidad Internacional de Andalucía, Jaén.
- * BARRENETXEA MARAÑÓN, Igor (2008): "La Historia en el aula de primaria", en ÁVILA, Rosa M^o; CRUZ, Alcázar; Díez, M^o Consuelo (eds.): *Didáctica de las Ciencias Sociales, Currículo Escolar y Formación del Profesorado. La didáctica de las Ciencias Sociales en los nuevos planes de estudio*, Universidad de Jaén, Universidad Internacional de Andalucía, Jaén, pp. 379-391.
- * BATLLORI, R.; GÓMEZ, E.; OLLER, M.; PAGÉS, J. (eds.) (2004): *De la teoria... a l'aula. Formació de professorat i ensenyament de les Ciències Socials*, III Simposium sobre l'ensenyament de les Ciències Socials, Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials de la Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona.
- * BELENGUER, Ernest (dir.) (2004): *Història de les Illes Balears*, Ed. 62, Barcelona.
- * BORRÁS, José María (dir.) (1996): *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*, MTAS / Fundación Germán Sánchez Ruipérez, Madrid.
- * BUSQUETS I FÀBREGAS, Jaume (2010): "La educación en paisaje: una oportunidad para la escuela", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 65, pp. 7-16.
- * CASASNOVAS, Miquel Àngel (2005): *L'economia balear (1898-1929)*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, núm. 46, Palma.
- * CASASNOVAS, Miquel Àngel; GINARD, David (2006): *L'època contemporània a les Balears (1780-2005)*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Balears, núm. 50, Palma.
- * CASASSAS YMBERT, Jordi (coord.) (2005): *La construcción del presente. El mundo desde 1848 hasta nuestros días*, Ed. Ariel, Barcelona.
- * CRUZ RODRÍGUEZ, María Alcázar (2004): "Tiempo histórico y su tratamiento didáctico", en DOMÍNGUEZ GARRIDO, María Concepción (coord.): *Didáctica de las ciencias sociales para primaria*, Pearson Educación, España, pp. 233-260.
- * DE LA CALLE CARRACEDO, Mercedes (2016): "Aprendizaje basado en proyectos (ABP) en ciencias sociales", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 82.
- * DELVAL, Juan (2012): "Ciudadanía y escuela. El aprendizaje de la participación", ALBA FERNÁNDEZ, N.; FERNÁNDEZ SANTIESTEBAN, A.; GARCÍA PÉREZ, F. (ed.); en *Educación para la participación ciudadana en la enseñanza de las Ciencias Sociales*, Asociación Universitaria de Profesorado en Didáctica de las Ciencias Sociales, Diada Editora, Sevilla.
- * DUBY, Georges; PERROT, Michelle (codir.) (1990-1993): *Historia de las mujeres*, Ed. Taurus, Madrid.
- * DUNCAN, David E. (1999): *El calendario*, Emecé Editores, Barcelona.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

- * DURAN, Miquel; SERRA, Sebastià (coord.) (2008): *Les Illes Balears, un ésser viu. 25 anys d'autogovern (1983-2008)*, Ed. Institut d'Estudis Autònoms, Palma.
- * FERNÁNDEZ ÁLVAREZ (2008): *Pequeña historia de España*, España, Madrid.
- * FOLGUERA, Pilar (1994): *Cómo se hace historia oral*, EUEDEMA, Universidad Complutense, Madrid.
- * FONTANA, Josep (1997): *Introducció a l'estudi de la història*, Ed. Crítica, Nous instruments Universitaris, Barcelona.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR, José Ángel; SESMA MUÑOZ, José Ángel (2008): *Manual de Historia Medieval*, Alianza Editorial, Madrid.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR, Fernando (dir.) (2002): *La historia en su lugar: nueva historia de España*, Planeta, Barcelona.
- * GARCÍA DE CORTÁZAR (2007): *Historia de España desde el arte*, Planeta, Barcelona.
- * GARCÍA GÓMEZ, María del Carmen, ORDAZ ROMAY, Javier (2005): *Materiales para la Historia de España*, Col. Diccionarios para la enseñanza, AKAL, Toledo.
- * GARCÍA RUIZ, Carmen Rosa (2008): "El currículo de Ciencias Sociales en educación primaria", en ÁVILA, Rosa M^o; CRUZ, Alcázar; DÍEZ, M^o Consuelo (eds.): *Didáctica de las Ciencias Sociales, Currículo Escolar y Formación del Profesorado. La didáctica de las Ciencias Sociales en los nuevos planes de estudio*, Universidad de Jaén, Universidad Internacional de Andalucía, Jaén, pp. 313-331.
- * GARRIDO, Carlos (2009): *Guia de la Palma Gòtica*, Institut d'Estudis Balearics, Palma.
- * GONZÁLEZ, N.; PAGÈS, J.; SANTISTEBAN, A. (2011): "¿Cómo evaluar el pensamiento histórico del alumnado?" en MIRALLES, P.; MOLINA, S.; SANTISTEBAN, A. (eds.): *La evaluación en el proceso de enseñanza y aprendizaje de las ciencias sociales*, Asociación de Profesores Universitarios de Didáctica de las Ciencias Sociales, Murcia, vol.1, pp. 221-231.
- * GUERRERO HIGUERAS, Gema (2013): "Educar revisando la memoria: un proyecto educativo para alumnos de primaria", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 74, pp. 94-99.
- * LICERAS, Ángel; ROMERO, Guadalupe (2016): *Didáctica de las Ciencias Sociales. Fundamentos, contextos y propuestas*, Pirámide, Barcelona.
- * LLONCH MOLINA, Nayra (2011): "Enseñar historia: la indumentaria y mapas conceptuales", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 69, pp. 95-101.
- * LÓPEZ TORRES, Esther (2015): "Aprendizaje Basado en Proyectos para el desarrollo de las competencias profesionales del maestro: una propuesta de innovación docente desde la Didáctica de las Ciencias Sociales", *Didáctica de las ciencias experimentales y sociales*, n. 29, Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials, Universitat de València, València, pp. 25-41.
- * MARTÍN, José Luís; MARTÍNEZ SHAW, Carlos; TUSELL, Javier (1998): *Historia de España*, Taurus-Santillana, Madrid.
- * MELIS GOMILA, Lourdes; SERRA BUSQUETS, Sebastià; VIVES REUS, Antoni (2009): *Els museus de les Illes Balears*, Institut d'Estudis Balearics, Palma.
- * MURPHY, Julia (2011): *Más de 100 ideas para enseñar historia. Primaria y secundaria*. Sèrie Didàctica Ciències Socials, Col. Graó General, Ed. Graó, Barcelona.
- * PAGÈS I BLANCH, Joan; SANTIESTEBAN FERNÁNDEZ, Antoni (2010): "La enseñanza y el aprendizaje del tiempo histórico en la educación primaria", en *Cadernos Cedex*, vol. 30, núm. 82, pp. 281-309.
- * PAGÈS I BLANCH, Joan; SANTIESTEBAN FERNÁNDEZ, Antoni (ed.) (2013): *Una mirada al pasado y un proyecto de futuro. Investigación e innovación en didáctica de las ciencias sociales*, Asociación Universitaria de Profesorado de Didáctica de las Ciencias Sociales, Red Iberoamericana de Didáctica de las Ciencias Sociales, Univeristat Autònoma de Barcelona Servei de Publicacions.
- * PAGÈS, Joan (coord.) (2014): *Perspectiva escolar*, núm. 14: La Enseñanza de las Ciencias Sociales.
- * PARCERISA, Artur (1999): *Didáctica en la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela*, Ed. Graó, Barcelona.
- * PASTOR BLÁZQUEZ, María Montserrat (2004): "Estrategias y métodos didácticos para la enseñanza-aprendizaje de las Ciencias Sociales", en DOMÍNGUEZ GARRIDO, María Concepción (coord.): *Didáctica de las ciencias sociales para primaria*, Pearson Educación, España, pp. 147-204.
- * PELEGRÍN CAMPO, Julián (2015): "La enseñanza de la historia en educación primaria en el marco de la LOMCE", *ÍBER. Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 79, pp. 41-48.
- * PRATS, Joaquim (1997): "La investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales", *La formación del profesorado y la didácticas de las Ciencias Sociales*, Diada Editora, Sevilla.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

- * PUJALTE, Ferran (2002): *Transports i comunicacions a les Balears durant el segle XX*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, núm. 35, Palma.
- * RAYÓ, Miquel (2004): *L'ecologisme a les Balears*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, núm. 42, Palma.
- * RIQUER, Borja de (dir.) (1995-2008): *Història, societat, política i cultura dels Països Catalans*, 13 volums, Ed. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- * ROCA, Joan (2006): *La indústria a Mallorca (segles XIX-XX)*, Ed. Documenta Balear, Col. Quaderns d'Història Contemporània de les Illes Balears, núm. 48, Palma.
- * SALAS FUSTER, Antoni (2005): *Palma ahir, Palma avui*, Ajuntament de Palma, Palma.
- * SAÍZ SERRANO, Jorge (2014): "Se enseña pensamiento histórico en libros de texto de Educación Primaria? Análisis de actividades de historia para alumnos de 10-12 años de edad", en *CLIO. History and History teaching*, núm. 40.
- * SEBASTIÀ, Rafael; BLANES, Georgina (2000): "El archivo y su didáctica", en PAGÉS, Joan; ESTEPA, Jesús; TRAVÉ, Gabriel (eds.): *Modelos, contenidos y experiencias en la formación del profesorado de Ciencias Sociales*, Universidad de Huelva, Huelva, pp. 235-252.
- * TORRES BRAVO, Pablo Antonio (2001): *Didáctica de la historia y educación de la temporalidad: tiempo social y tiempo histórico*, Ed. UNED, Madrid.
- * TREPAT, Cristòfol A.; RIVERO, Pilar (2010): *Didáctica de la historia y multimedia expositiva*, Ed. Graó, Col. Biblioteca d'Aula, núm. 276, Barcelona.
- * TRIBÓ TRAVERIA, Gemma (2005): *Enseñar a pensar históricamente. Los archivos y las fuentes documentales en la enseñanza de la historia*, Ed. Horsori, Barcelona.
- * VALERO, Gaspar (1995): *Palma, ciutat de llegendes. Itineraris pels mites, les llegendes, les curiositats i els detalls de la ciutat de Mallorca*, Ed. Olañeta, Col. La Foradada, núm. 17, Palma.
- * VALLESPÍR, Jordi (coord.) (2006): *L'educació intercultural a les Illes Balears. Anàlisi de l'educació primària*, Ed. Universitat de les Illes Balears, Col. Antropologia de l'Educació, núm. 6, Palma.
- * VALLS, Rafael (1990): "Vida personal y familiar de los alumnos como introducción al estudio de la historia (método y tiempo históricos)", *Didáctica de las ciencias experimentales y sociales*, núm. 4, pp. 45-56.

Altres recursos

Portals web i materials audiovisuals

- Ars Virtual - <http://www.fundacion.telefonica.com/arsvirtual>
- Artehistoria - <http://artehistoria.com>
- Associació de Mestres Rosa Sensat - <http://www2.rosasensat.org>
- Balears Cultural Tour - <http://www.balearsculturaltour.com>
- Buxaweb - <http://www.buxaweb.com>
- Cinehistoria - <http://www.cinehistoria.com>
- Didactalia - <https://didactalia.net>
- Documentals: La increïble història de les Illes Balears (IB3 a la carta).
- Edualter. Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad - <http://www.edualter.org>
- Educa 365 - Generalitat de Catalunya - <http://www.edu365.cat>
- Educa Historia - <http://www.educahistoria.com/cms>
- Educahistoria - <http://www.educahistoria.com>
- Eina per a la creació de línies del temps - <http://timerime.com/es>
- El web educatiu de les Illes Balears - <http://www.weib.caib.es>
- Histodidactica - <http://www.ub.es/histodidactica>
- Historia siglo XX - <http://www.historiasiglo20.org>
- Itinerarios históricos en las Islas Baleares - <http://www.itinerarioshistoricos.diariodemallorca.es>
- Libros vivos - <http://www.librosvivos.net>
- MedioSocial y Cultural - <http://www.edu365.cat/primaria/muds/socials/>
- Mundo Primaria. El portal para aprender jugando - <http://www.mundoprimaria.com>
- Recurs didàctica "Altamira" - <http://aula.grao.com/recursos/recurso-altamira>

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22124 - Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història)
Grup	Grup 3, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	K
Idioma	Català

Recursos Aula Activa Vicens Vives - <http://www.vicensvives.com>

Recursos CC. Sociales - <http://www.xtec.es/recursos/socials/index.htm>

Romanorum Vita - <http://www.romanorumvita.com>

Visita virtual a una vil·la romana - <http://aula.grao.com/recursos/visita-virtual-a-una-villa-romana>

Publicacions periòdiques de didàctica

Proyecto Clio. History and history teaching - <http://clio.rediris.es/>

Revista *Aula de Innovación Educativa* - <http://aula.grao.com>

Revista *Didáctica de las Ciencias Experimentales y Sociales* - <https://ojs.uv.es/index.php/dces>

Revista *Íber. Didáctica de las Ciencias Sociales* - <http://iber.grao.com>

Revista *Apertura. Revista de Innovació Educativa* - <http://www.udgvirtual.udg.mx/apertura/index.php/apertura>

Revista *Didáctica de las Ciencias Sociales y Experimentales* (Univeristat de València) - <https://ojs.uv.es/index.php/dces>

Revista *Didacticae: Revista de Investigación en Didácticas Específicas* - <http://revistes.ub.edu/index.php/didacticae/index>

